

Nota van inlichtingen 1 – Projectmanagement – VSZWN

23-9-2026

Begin nota van inlichtingen:

Nr.	Pag.	Par.	Vraag	Antwoord
Aanbestedingsleidraad				
1.	3/8	2.2	Kan opdrachtgever de in de aanbestedingsstukken genoemde demarcatielijst (bijlage 4) beschikbaar stellen?	Deze is opgenomen op het tweede werkblad van de bij publicatie beschikbaar gestelde Bijlage 4.
2.	6/8	2.2 Cultuurhistorische waarde - Bijlage 7 Startdocument 4.7 Cultuurhistorische waarde	Is opdrachtgever voornemens een bouwhistorische verkenning en/of waardestelling te laten uitvoeren voorafgaand aan de ontwerpfase?	Nee, dat is opdrachtgever niet voornemens maar indien de projectmanager van mening is dat dat wenselijk of nodig is, dan dit opnemen in de aanbidding. Ook de gemeente heeft geen waardebeschrijving of -bepaling opgesteld. Wel heeft de gemeente een omschrijving opgenomen in het boek “ 10 met een griffel, portretten van de mooiste Haagse scholen ”, zie bijlage bij deze Nvl.
3.	6/8	2.2 Cultuurhistorische waarde - Bijlage 7 Startdocument 4.7 Cultuurhistorische waarde	Welke afspraken bestaan reeds met Monumentenzorg en Welstand ten aanzien van behoud van gevels, interieur en karakteristieke onderdelen, zoals de Grote Zaal?	Er bestaan geen harde afspraken met Monumentenzorg. Naar aanleiding van overleg is alleen mondeling, niet bindend, advies gegeven.
4.	7/3	2.2 onder c Tijdelijke huisvesting - Bijlage 7 3 Randvoorwaarden project	Is de tijdelijke huisvesting reeds bestuurlijk en juridisch geborgd door de gemeente Den Haag, of betreft dit nog een voorbehoud?	De gemeente Den Haag spant zich in om tijdelijke huisvesting beschikbaar te hebben op het moment dat de bouw in uitvoering wordt genomen. Dit is echter mede afhankelijk van de haalbaarheid conform bouwplanning.
5.	7-8/3	2.2 onder c Tijdelijke huisvesting - Bijlage 7 3 Randvoorwaarden project	Wie is verantwoordelijk voor het organiseren, contracteren, financieren en realiseren van de tijdelijke huisvesting? Valt dit binnen de scope van de projectmanager?	Kosten van tijdelijke huisvesting komen niet ten laste van het gemeentelijk bouwkrediet. Het organiseren, contracteren en realiseren van de tijdelijke huisvesting valt vooralsnog niet binnen de scope van de projectmanager. De opdracht beperkt zich tot de planning, coördinatie en afstemming hiervan met het renovatie- en uitbreidingsproject.

6.	7-9/13-15-23	2.2 Randvoorwaarden project - Bijlage 7 Startdocument 5.4 Onderzoek bouwfysica en 5.5 Toets aan programma van eisen (11 Aandachtspunten en nadere uitwerkingen)	In welke mate gelden harde technische eisen en randvoorwaarden, en in welke mate is ruimte aanwezig om haalbare en realistische oplossingen nader te onderzoeken?	Er is ruimte aanwezig om haalbare en realistische oplossingen nader te onderzoeken.
7.	7/11-15	2.2 onder d Schetsontwerp Arconiko - Bijlage 7 Startdocument 5.1 Ruimtelijk (Arconiko)	Vormt het bestaande schetsontwerp van Arconiko het uitgangspunt voor verdere uitwerking door de nog te selecteren architect?	Nee. Dit mag gebruikt worden voor uitwerking door de nog te selecteren architect maar dit is geen randvoorwaarde.
8.	7/11-15	2.2 onder d Schetsontwerp Arconiko - Bijlage 7 Startdocument 5.1 Ruimtelijk (Arconiko)	Welke ontwerpvrijheid bestaat voor de toekomstige architect ten opzichte van het bestaande schetsontwerp?	Er is volledige ontwerpvrijheid voor de toekomstige architect.
9.	7/11-15	2.2 onder d Schetsontwerp Arconiko - Bijlage 7 Startdocument 5.1 Ruimtelijk (Arconiko)	In welke mate moet het schetsontwerp worden beschouwd als een vaststaand uitgangspunt, en in welke mate is optimalisatie of heroverweging nog mogelijk?	Het schetsontwerp is geen vaststaand uitgangspunt. Optimalisatie of heroverweging is mogelijk.
10.	7/16	2.2 Investeringsbudget - Bijlage 7 Startdocument 6 Financieel	De gemeentelijke budgetberekening bedraagt circa € 15,9 miljoen inclusief btw, terwijl de stichtingskostenraming circa € 19,8 miljoen bedraagt. Hoe dient met dit verschil te worden omgegaan?	De gemeentelijke budgetberekening (excl. Sloopkosten m2 bvo) is gebaseerd op de vng-normering en werd pas bekend gemaakt nadat de Stichtingskostenraming was opgesteld. Uitgangspunt is om een ontwerp te maken dat past binnen het gemeentelijke budget. Dat betekent dat aanpassing van ontwerp en overige uitgangspunten nodig zal zijn.
11.	8	2.2	Omvat de opdracht van het projectmanagementbureau ook het projectmanagement van de voorbereiding, inrichting en verhuizing naar en van de tijdelijke huisvesting, of beperkt de opdracht zich tot de planning en afstemming hiervan met het renovatie- en uitbreidingsproject?	Zie antwoord op vraag 5.
12.	8	2.2 Omschrijving en omvang van de opdracht	Kan opdrachtgever nader specificeren welke werkzaamheden onder het begrip “volledig ontzorgen” worden verstaan?	De werkzaamheden (zie pagina 9 en 10 van de aanbestedingsleidraad en de demarcatielijst) die opgedragen worden aan het projectmanagementbureau.

13.	8/10	2.2 Omschrijving en omvang van de opdracht - Bijlage 7 7.2 Aanbesteding ontwerpteam en aannemer	Welke persoon treedt namens VSZWN op als dagelijks opdrachtgever richting de projectmanager?	De projectleider VSZWN, zoals benoemd in de projectgroep en stuurgroep.
14.	8/8-10-13	2.2 Taak- en rolverdeling - Bijlage 7 Startdocument 4.6 archeologie t/m 4.12 4.12 Overige documenten voor vergunningen en start uitvoering en 5.2 Bouwkundig onderzoek t/m 5.4 Onderzoek bouwfysica	Welke onderzoeken zijn reeds uitgevoerd, aanbesteed of in uitvoering, en welke dienen nog te worden georganiseerd? Denk daarbij aan: • flora en fauna; • archeologie; • asbest; • bodem; • stikstof; • netcongestie; • bouwhistorische onderzoeken.	• Netcongestie: er is een verzwaaring van de aansluiting aangevraagd alsmede maatschappelijke prioritering. • Quick Scan (2021) inzake de kwaliteit van het schoolgebouw, zie bijlage bij deze NvI. Overige onderzoeken zijn niet uitgevoerd
15.	8-10/17-18	2.2 Omschrijving en omvang van de opdracht - Bijlage 7 Startdocument 7.2 Aanbesteding ontwerpteam en aannemer	Wordt van de projectmanager verwacht dat hij een taakstellende bezuinigingsopgave realiseert indien de projectkosten de beschikbare budgetten overschrijden?	Ja.
16.	8/19	2.2 - Bijlage 7 Startdocument 8 planning	In de aanbestedingsleidraad wordt uitgegaan van een beoogde oplevering eind 2028, terwijl Bijlage 7 uitgaat van oplevering en ingebruikname medio 2029. Van welke planning en welke beoogde opleverdatum dient inschrijver bij het bepalen van de ureninzet en prijs uit te gaan?	Medio 2029.
17.	8/19	2.2 Omschrijving en omvang van de opdracht - Bijlage 7 Startdocument 8 Planning	In het startdocument wordt uitgegaan van oplevering medio 2029, terwijl de aanbestedingsleidraad uitgaat van oplevering eind 2028. Welk uitgangspunt is leidend?	Zie antwoord op vraag 16.
18.	8/19	2.2 Omschrijving en omvang van de opdracht - Bijlage 7 Startdocument 8 Planning	Gezien de complexiteit van het project, monumentale aspecten, vergunningprocedures en afstemming met stakeholders lijkt de huidige planning ambitieus. Kan opdrachtgever een geactualiseerde en realistische projectplanning beschikbaar stellen waarop alle inschrijvers hun aanbidding kunnen baseren?	Opdrachtgever stelt geen geactualiseerde projectplanning ter beschikking. In uw aanbieding kunt u een aangepaste planning opnemen.

19.	8-19/ 22	2.2 Verrekening van uren en Artikel 5.5.4 Taakinvulling en ureninzet - Bijlage 7 Startdocument 10 Risico- en kanseninventarisatie	Hoe wordt omgegaan met aanvullende werkzaamheden als gevolg van onvoorziene omstandigheden, zoals: • archeologische vondsten; • asbest; • bezwaarprocedures; • aanvullende gemeentelijke eisen; • monumentale beperkingen? Kunnen dergelijke werkzaamheden als meerwerk worden verrekend?	Als dergelijke gebeurtenissen zich voordoen en er is aantoonbaar sprake van meerwerk, dan treden opdrachtgever en opdrachtnemer hierover in overleg. Meerwerk kan alleen in rekening worden gebracht na akkoord van opdrachtgever.
20.	9/10	Artikel 2.2	Welke gemiddelde inzet en aanwezigheid wordt tijdens de uitvoeringsfase van de directievoerder verwacht, bijvoorbeeld uitgedrukt in uren of dagen per week, en hoe verhoudt deze inzet zich tot die van de optioneel in te zetten toezichthouder?	Dit is aan inschrijver om hier een inschatting van te maken. Opdrachtgever verwacht dat inschrijver aanwezig is op de momenten dat het nodig is om de opdracht goed uit te voeren.
21.	9/10	2.2 Taken projectmanagementbureau - Bijlage 7 4.12 Overige documenten voor vergunningen en start uitvoering	Kunt u nader specificeren welke taken van de projectmanager betrekking hebben op: • communicatie met betrokken partijen; • stakeholdermanagement; • ondersteuning bij gesprekken met stakeholders; • de nazorgfase van één jaar? Graag inclusief een indicatie van de betrokken partijen, verwachte overlegstructuur en benodigde inzet.	De taken voor de nazorgfase staan beschreven op pagina 10. De term stakeholders komt niet voor in opsomming van de taken. Voor communicatie met betrokken partijen zou inschrijver op basis van zijn ervaring een prima inschatting moeten kunnen maken.
22.	9/10	2.2 Taken projectmanagementbureau - Bijlage 7 4.12 Overige documenten voor vergunningen en start uitvoering	Is het de bedoeling dat de projectmanager de aanbestedingen van architect, constructeur, installatieadviseur, bouwfysisch adviseur en eventuele overige adviseurs volledig voorbereidt en begeleidt?	Ja.
23.	9/18- 19	2.2 Taken projectmanagementbureau - Bijlage 7 Startdocument 7.2 Aanbesteding ontwerpteam en aannemer	Kunt u toelichten waarom: • geen Technisch Ontwerp (TO)-fase is opgenomen; • geen TO-raming is gevraagd; • geen betrokkenheid van de kostendeskundige is voorzien tijdens aanbesteding, UO-fase en uitvoering?	Deze is wel opgenomen, zie demarcatielijst.

24.	10	2.2	In de leidraad wordt aangegeven dat de projectmanager voorzitter én secretaris van de stuurgroep is. Kan opdrachtgever bevestigen dat de projectmanager uitsluitend de rol van technisch voorzitter en secretaris vervult en dat de bestuurlijke voorzitter vanuit VSZWN wordt aangewezen?	Kan inschrijver het verschil tussen technisch voorzitter en bestuurlijk voorzitter verduidelijken, zodat opdrachtgever de vraag goed kan beantwoorden.
25.	10	2.2	Welke mandaten heeft de stuurgroep ten aanzien van budgetwijzigingen, scopewijzigingen en afwijkingen van het Programma van Eisen?	De stuurgroep heeft geen mandaat ten aanzien van budgetwijzigingen met uitzondering van specifieke gebruikerswensen die niet door de gemeente worden betaald. De stuurgroep heeft wel mandaat ten aanzien van scopewijzigingen en afwijkingen van het programma van eisen voor zover die niet afwijken van de kaders van de gemeente Den Haag. Voor budgetwijzigingen is overleg met en akkoord van de gemeente Den Haag nodig.
26.	10	2.2 Optioneel	De toezichthouder dient optioneel te worden aangeboden. Is het wenselijk deze rol pas separaat uit te vragen wanneer daadwerkelijke inzet noodzakelijk blijkt?	Correct.
27.	15	5.4.3	Kerncompetenties: Is het toegestaan een project in te dienen waar we alleen t/m Technisch Ontwerp waren betrokken?	Niet akkoord.
28.	15	5.4.3	Dient voor beide kerncompetenties binnen één referentieproject aantoonbaar sprake te zijn van zowel renovatie als fysieke uitbreiding van het gebouw, of kan een omvangrijk renovatieproject zonder vergroting van het BVO eveneens voldoen aan de betreffende kerncompetentie?	Er moet zowel sprake zijn van renovatie als van uitbreiding binnen de opgegeven referentie.
29.	15	5.4.3 Geschiktheidseisen	De kerncompetentie vereist dat alle projectfasen door dezelfde projectmanager zijn uitgevoerd. Mag ervaring binnen een projectteam eveneens worden meegewogen indien een deel van de fasen door een collega-projectmanager is begeleid?	Akkoord.
30.	15	5.4.3 Geschiktheidseisen	Worden onderwijsprojecten voor mbo-, hbo- of universitaire huisvesting gelijkwaardig beoordeeld aan projecten in het voortgezet onderwijs?	Nee, deze voldoen niet voor kerncompetentie 1. Voor kerncompetentie 2 kan dit wel.
31.	15	5.4.3 Geschiktheidseisen	Worden gemeentelijke monumenten, rijksmonumenten en gebouwen met een aantoonbaar monumentwaardig karakter gelijkwaardig beoordeeld?	Voor de tweede kerncompetentie wel. Voor de eerste kerncompetentie niet.

32.	15/22	5.4.3 en 6.10.2	Kan een zelfstandig ondernemer voor de kerncompetenties gebruikmaken van referentieprojecten die de aangeboden projectmanager aantoonbaar persoonlijk heeft uitgevoerd tijdens een eerder dienstverband, indien deze projectmanager ook als beoogd projectmanager voor de volledige onderhavige opdracht wordt ingezet?	De vraag is wat onduidelijk is geformuleerd. Opdrachtgever begrijpt de vraag als volgt: Inschrijver wil voor de uitvoering van de opdracht een externe projectmanager inzetten die op persoonlijke titel over de beide kerncompetenties beschikt. Dit is toegestaan.
Bijlage 1. Programma van Eisen				
33.	1	Eis 6 Voortgang	Aan welke eisen dient de vervanger van de beoogde projectmanager bij vakantie, ziekte of andere afwezigheid te voldoen? Dient deze vervanger reeds bij inschrijving te worden benoemd en dient deze over dezelfde of vergelijkbare referentie-ervaring te beschikken?	Deze persoon hoeft niet bij inschrijving te worden benoemd. Deze persoon moet capabel zijn om de werkzaamheden uit te voeren.
34.	2	Eis 13 Meerwerk	Bijlage 1 bepaalt dat geoffreerde uren voor voorzienbare werkzaamheden vast zijn. DNR 2025 artikel 17.4 en 17.6 geeft de adviseur recht op extra advieskosten bij wijzigingen, vertraging, opschorting of stillegging die voor risico van opdrachtgever komen. Kan opdrachtgever bevestigen dat aanvullende inzet als gevolg van bijvoorbeeld vertraagde besluitvorming door opdrachtgever, vertraging van door opdrachtgever gecontracteerde adviseurs of andere omstandigheden die voor risico van opdrachtgever komen, aanvullend wordt vergoed?	Als één van de genoemde voorbeelden zich voordoen en dit voor opdrachtnemer aantoonbaar voor meerwerk zorgt, dan treden opdrachtgever en opdrachtnemer hierover in overleg. Meerwerk kan alleen in rekening worden gebracht na akkoord van opdrachtgever.
Bijlage 2A. Overeenkomst				
35.	2	Artikel 1.6	In artikel 1.6 is opgenomen dat opdrachtnemer verantwoordelijk is voor de inkoop, procedurele en procesmatige coördinatie en juridische borging van de te betrekken adviseurs. Wat wordt onder "juridische borging" verstaan en dient inschrijver hiervoor zelfstandig aanbestedingsjuridische expertise beschikbaar te stellen en in de inschrijfsom op te nemen?	Inschrijver moet ervoor zorgen dat afspraken met de adviseurs contractueel vastgelegd worden en juridisch geborgd zijn. Inschrijver is ook verantwoordelijk voor de aanbestedingen van de adviseurs. Inschrijver dient hiervoor aanbestedingsjuridische expertise beschikbaar te stellen en in de inschrijfsom op te nemen.
36.	3	Artikel 3.1 en 3.3	Dienen de in het prijzenblad opgegeven uren te worden beschouwd als een vaste urenhoeveelheid waarvoor de betreffende fase volledig moet worden uitgevoerd, of vindt afrekening plaats op basis van werkelijk bestede uren tegen de aangeboden uurtarieven tot maximaal het aangeboden aantal uren?	Vaste urenhoeveelheid.

Bijlage 4. Prijzenblad				
37.		Prijzenblad, regels 24-51	Het prijzenblad vraagt een ureninzet voor onder andere Structuurontwerp en Voorontwerp, terwijl in de planning van Bijlage 7 het Voorlopig Ontwerp vóór de contractuele startdatum van 1 december 2026 is gepland. Dient inschrijver alle in het prijzenblad genoemde ontwerpfasen volledig te begroten en begeleiden, of zijn bij aanvang van de opdracht reeds fasen geheel of gedeeltelijk afgerond? Indien dit laatste het geval is, kunt u aangeven welke werkzaamheden per fase nog van opdrachtnemer worden verwacht?	Alle in het prijzenblad genoemde (ontwerp)fasen dienen volledig begroot en begeleid te worden.
38.		Prijzenblad, regels 77-97	Dient in het prijzenblad uitsluitend de eigen inzet van het projectmanagementbureau en eventueel door haar ingezette ondersteunende medewerkers te worden opgenomen, of dienen ook de honoraria en uren van de te selecteren architect, constructeur, installatieadviseur, bouwfysisch adviseur, kostendeskundige en overige adviseurs in de inschrijfsom te worden opgenomen?	Alleen de uren van inschrijver, dan wel door inschrijver ingeschakelde derden, voor de taken waarvoor inschrijver verantwoordelijk is.
39.		Demarcatielijst, regels 67-79	Van welke indicatieve frequentie dient inschrijver uit te gaan voor ontwerpteam-, projectgroep-, stuurgroep- en bouwvergaderingen en voor overleg met gemeente Den Haag, Monumentenzorg, Welstand en overige stakeholders?	Het is aan inschrijver om hier een inschatting van te maken. Inschrijver heeft hier meer ervaring mee dan opdrachtgever.
40.		Prijzenblad, regels 59-72	Onder welke post of fase van het prijzenblad dienen de werkzaamheden gedurende de onderhouds- en nazorgperiode tot één jaar na oplevering te worden opgenomen en van welke inzet dient inschrijver hiervoor uit te gaan?	Deze kunnen onder directievoerder ingevuld worden. Het is aan inschrijver om een inschatting van de inzet te maken. Inschrijver heeft hier meer ervaring mee dan opdrachtgever.
Overige bijlagen				
41.	7	Bijlage 7 Startdocument - 4.5 Regels Omgevingsplan en bestemmingsplan	Wat is bekend over de grondwaterstand en eventuele grondwaterproblematiek, met name ter plaatse van de kelder?	Er is geen onderzoek naar gedaan. Het is bekend dat er twee kwetsbare plekken in het gebouw waren. Deze zijn inmiddels verholpen.

42.	11/15	Bijlage 7 Startdocument - 5.1 Ruimtelijk (Arconiko)	De voorgestelde ingrepen lijken invloed te hebben op de interieurkwaliteit, in het bijzonder de entreehal. Hoe ziet opdrachtgever de balans tussen toegankelijkheidseisen, kosten, gebruiksfunctiealiteit en cultuurhistorische waarde?	Voor de school is de gebruiksfunctiealiteit het belangrijkste. De integrale toegankelijkheid wordt door de gemeente als eis gesteld en is daarmee een belangrijke voorwaarde. De gebruikers van de school waarderen de uitstraling van het huidige gebouw maar zijn minder te spreken over de technische kwaliteit. Hoe de balans tussen toegankelijkheidseisen, kosten, gebruiksfunctiealiteit en cultuurhistorische waarde moet zijn, kunnen wij niet vastleggen.
43.	16	Bijlage 7 Startdocument - 6 Financieel	Wanneer wordt duidelijkheid verwacht over het totale projectbudget, inclusief renovatie van de gymzaal?	Het college heeft in juni akkoord gegeven op het budget, zie bijlage bij deze NvL. Het onderwerp staat op de gemeenteraadsvergadering van 24-09-2026.
44.	18	Bijlage 7 Startdocument - 7.2 Aanbesteding ontwerpteam en aannemer	Is reeds bestuurlijk afgestemd hoe wordt omgegaan met aanvullende financiering indien het projectbudget ontoereikend blijkt?	Nee, de gemeente doet geen uitspraak over aanvullende financiering in het geval het projectbudget ontoereikend blijkt. Het gemeentelijk bouwkrediet is normatief en taakstellend.
45.	18/19	Bijlage 7 Startdocument - 7.2 Aanbesteding ontwerpteam en aannemer - 8 Planning	Welke verwachtingen heeft opdrachtgever ten aanzien van het proces tussen school en gemeente om te komen tot definitieve budgetvaststelling?	Het college heeft het taakstellende en normatieve budget vastgesteld in juni 2026. Er is afgesproken dat er regelmatig overleg plaatsvindt over de planvorming inclusief de te maken keuzes in relatie tot het budget.
46.	18/22	Bijlage 7 Startdocument - 7.2 Aanbesteding ontwerpteam en aannemer - 8 Planning - 9 Communicatie - 10 Risico- en kanseninventarisatie	Is de planning afgestemd met de gemeente Den Haag ten aanzien van: • besluitvorming; • omgevingsvergunning; • monumentale toetsing; • tijdelijke huisvesting?	Nee.

47.	19	Bijlage 7 Startdocument - 8 Planning	Welke formele besluitvormingstermijnen van de gemeente Den Haag dienen als uitgangspunt voor dit project?	De formele besluitvormingstermijnen van de gemeente zijn als volgt (zie ook verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Gemeente Den Haag 2015): - uiterlijk 31-01-2026: Indiening huisvestingsaanvraag op basis van SO, afgehandeld - juni/juli 2026 Collegebesluit op basis van ingediend SO incl. budget (afgehandeld) - 24-09-2026: bespreking huisvestingsaanvraag in raad - Uitvoeringsbesluit aanvragen op basis van bestek, tekeningen en inschrijfbegroting. Na indiening duurt het goedkeuringstraject maximaal 7 weken.
48.	22	Bijlage 7 Startdocument - 10 Risico- en kanseninventarisatie	Welke post onvoorzien of risicobudget is voorzien voor risico's die samenhangen met renovatie van een monumentwaardig gebouw?	Het beschikbare budget is inclusief een post onvoorzien. De gemeente geeft geen extra post onvoorzien of risicobudget voor risico's die samenhangen met renovatie van een monumentwaardig gebouw.

Bijlage:

- Waaldorpenweg 12 – uit Boek 10 met een griffel, portretten van de mooiste Haagse scholen
- Quicksan Vrije school Den Haag
- RIS325627 Voorstel van het college inzake Vaststelling wijzigingen integraal huisvestingsplan onderwijs Den Haag 2024-2034

Einde nota van inlichtingen.